

वा० रा०

॥ ११ ७ ॥

मृगपक्षिजुष्टां तानदीमासाद्य दृष्टः ॥ ३५ ॥ इतिरा० वा० आ० यु० षट्पंचाशः सर्गः ॥ ५६ ॥ ॥ ५७ ॥ ॥ ५८ ॥ एवं रामव्यापारमुक्त्वा विसृष्टसुमंत्रव्यापारमाहं ॥ कथयित्वेति ॥ रामे दक्षिणतीरस्थे सुमंत्रेण सह दुःखार्तो गुहश्चिरं रामगुणान्कथयित्वा रामभद्रे दृष्टिपथादतिक्रान्ते तेन सह स्वगृहं जगाम ॥ १ ॥ भरद्वाजाभिगमनं रामादीनां भरद्वाजमुद्दिश्य गमनं ॥ सभाजनं भरद्वाजेनेति शेषः ॥ सहासनं इति पाठांतरं ॥ तत्रस्थैः शृंगवेरपुरस्थैः गुहप्रेषितचारैः करणभूतैस्तन्मुखेनाभिलक्षितं ज्ञातं कृत्वा गुहानुज्ञातः सुमंत्रो ययौ इत्यन्वयः ॥ गंगोत्तरणतृतीयदिवसे भरद्वाजाश्रमात्प्रतिनिवृत्तदूतमुखात्तावत्पर्यंतं तद्वृत्तं ज्ञात्वा तद्दिन एव शृंगवेरात्सुमंत्रस्य प्रतिनिवृत्तिरिति बोध्यं ॥ अतएव

सुरम्यमासाद्य तु चित्रकूटं नदीं च तामाल्यवतीं सुतीर्थी ॥ ननंदहृष्टो मृगपक्षिजुष्टां जहौ च दुःखं पुरविप्रवासात् ॥ ३५ ॥ इत्यार्षे श्रीरा० वा आ० अ० षट्पंचाशः सर्गः ॥ ५६ ॥ ॥ ५७ ॥ ॥ ५८ ॥ कथयित्वा तु दुःखार्तः सुमंत्रेण चिरं सह ॥ रामे दक्षिणकूलस्थे जगाम स्वगृहं गुहः ॥ १ ॥ भरद्वाजाभिगमनं प्रयागे च सभाजनं ॥ आगिरेर्गमनं तेषां तत्रस्थैरभिलक्षितं ॥ २ ॥ अनुज्ञातः सुमंत्रो ययौ जयित्वा ह्योत्तमान् ॥ अयोध्यामेव नगरीं प्रययौ गाढदुर्मनाः ॥ ३ ॥ सवनानि सुगंधीनि सरितश्च सरांसि च ॥ पश्यन् यत्तोययौ शीघ्रं ग्रामाणि नगराणि च ॥ ४ ॥ ततः सायाह्नसमये द्वितीये हनिसारथिः ॥ अयोध्यां समनुप्राप्य निरानंदं ददर्श ह ॥ ५ ॥ संशून्यामिव निःशब्दां दृष्ट्वा परमदुर्मनाः ॥ सुमंत्रश्चितयामास शोकवेगसमाहतः ॥ ६ ॥ कच्चिन्नसगजासाश्वासजनासजनाधिपा ॥ रामसंतापदुःखेन दग्धा शोकाग्निना पुरी ॥ ७ ॥ रामस्य निर्गमदिना दिनेष्वेव धर्धरात्रके ॥ हाहा लक्ष्मणहासीति हारामेति मृतो नृप इति पादसंगच्छते ॥ दिनद्वयेन शृंगवेरपुरे रात्रौ गमनं तद्वितीयदिने गंगोत्तरणं तदा दिनत्रयं सुमंत्रस्य तत्रस्थितिः तत्र तृतीयदिवसे मध्याह्ने प्रयागत आगत चारेभ्यो रामवृत्तांतं लब्ध्वा ततः प्रस्थाय मध्येव स्थानं ततः षष्ठे पराह्णेऽयोध्याप्रवेशः सुमंत्रस्य तदर्थरात्रे राज्ञो मरणमिति ॥ २ ॥ अनुज्ञातः गुहेनेति शेषः ॥ ३ ॥ यत्तः सावधानः शीघ्रमतिवेगेन ॥ ४ ॥ द्वितीये हनि शृंगवेरपुरतः प्रतिनिवृत्तिदिवसात् ॥ ५ ॥ शून्यामिव शून्यनगरीमिव ॥ ६ ॥ चिंताप्रकारमाह ॥ कच्चिदिति ॥ नशब्दो वितर्कः ॥ ७ ॥

अ० कां०

॥ ११ ७ ॥